

Wspólne oświadczenie

Austrii, Belgii, Bułgarii, Chorwacji, Czech, Danii, Estonii, Finlandii, Francji, Grecji, Gruzji, Hiszpanii, Holandii, Islandii, Japonii, Kanady, Korei, Litwy, Luksemburga, Łotwy, Malty, Niemiec, Norwegii, Polski, Portugalii, Rumunii, Słowacji, Słowenii, Stanów Zjednoczonych, Szwajcarii, Szwecji, Ukrainy, Węgier, Włoch, Wielkiej Brytanii

My, Ministrowie Transportu naszych państw, przypominamy „Wezwanie do działania w związku z agresją militarną Federacji Rosyjskiej na Ukrainę” przedstawione w maju 2022 r. w Lipsku przez grupę podobnie myślących państw oraz dyskusję przeprowadzoną podczas specjalnego ministerialnego okrągłego stołu pt.: „Globalny transport i wojna na Ukrainie”, która odbyła się podczas szczytu ITF w 2022 r.

Potwierdzamy naszą niezachwianą solidarność z narodem ukraińskim, w jego dążeniu do sprawiedliwości, dobrobytu i stabilności, ponieważ dzielnie przeciwstawia się niesprowokowanej agresji i okrucieństwu popełnianym przez Rosję, a wspieranym przez Białoruś.

Potwierdzamy nasze zdecydowane potępienie agresji Rosji na Ukrainę jako rażącego naruszenia prawa międzynarodowego w tym Karty Narodów Zjednoczonych.

Przypominamy, że nasilone i celowe niszczenie przez Rosję ukraińskiej infrastruktury, w tym sieci transportowych i krytycznej infrastruktury energetycznej, w połączeniu z uporczywym i nieuzasadnionym blokowaniem swobody żeglugi na Morzu Czarnym, stanowi zamach na fundament, na którym zbudowane jest ITF, i stoi w jawnej sprzeczności z celami, do jakich powinny dążyć państwa członkowskie tej organizacji.

Zgadzamy się z koniecznością kontynuowania działań na rzecz ograniczania udziału Rosji w działalności ITF do czasu wycofania z ukraińskiego terytorium jej wojsk (zgodnie z uznanymi przez społeczność międzynarodową granicami) jako państwa naruszającego główny cel utworzenia ITF, którym jest maksymalne wykorzystanie i najbardziej racjonalny rozwój transportu o znaczeniu międzynarodowym.

Zauważamy, że wszystko to doprowadziło do bezprecedensowych zakłóceń i wymusiło zmiany w międzynarodowych łańcuchach dostaw, wywołując niepewność wśród ludzi i przedsiębiorstw w skali międzynarodowej.

Zauważamy, że zjawiska te po raz kolejny dowiodły, że sieci i połączenia transportowe mają zasadnicze znaczenie dla bezpieczeństwa, mobilności wojskowej i stabilności gospodarczej. Tylko różnorodność szlaków transportowych może gwarantować bezpieczeństwo dostaw.

Uznajemy wzrastającą rolę regionu Europy Środkowej i Wschodniej jako bramy dla Ukrainy w pozyskiwaniu pomocy od partnerów międzynarodowych, a także podtrzymywaniu międzynarodowego handlu. Region ten pozostanie kluczowy dla przyszłej odbudowy wolnej, niepodległej i zamożnej Ukrainy.

Potwierdzamy znaczenie dywersyfikacji korytarzy transportowych. Dla zwiększenia dostępu Ukrainy do globalnych połączeń transportowych uznajemy za niezbędny harmonijny rozwój osi transportowych łączących Wschód – Zachód i Północ – Południe.

Uznajemy, że realizacja projektów w zakresie połączeń transportowych zwiększy konkurencyjność, przyczyni się do dywersyfikacji łańcuchów wartości i zmniejszy strategiczne zależności, w tym od surowców o znaczeniu krytycznym.

Potwierdzamy wolę dalszego wspierania Ukrainy w dziedzinie transportu, zwłaszcza w kontekście zapewnienia pomocy uchodźcom, dalszego rozwoju Korytarzy Solidarności oraz utrzymania niezakłóconego dopływu pomocy do narodu ukraińskiego. W związku z tym chcemy również pomóc we

wzmocnieniu odporności infrastruktury transportowej Ukrainy, mając na uwadze nie tylko odbudowę, ale także planowane wsparcie nowego, zrównoważonego ukraińskiego systemu transportowego.

Aby osiągnąć te cele, **musimy kontynuować i dalej stymulować** efektywny rozwój niezbędnej infrastruktury transportowej w regionie. W połączeniu z trasami transportu morskiego i lotniczego poprawi to znacznie globalną sieć połączeń transportowych Ukrainy, w tym Inicjatywę Zbożową Morza Czarnego. Na poziomie kontynentalnym są już podejmowane konkretne inicjatywy.

Przykładem takich ważnych inicjatyw jest utworzenie korytarza TEN-T Morze Bałtyckie – Morze Czarne – Morze Egejskie obejmującego Via Carpatię i jej komponent kolejowy – Rail Carpatię, a także Rail Balticę i inne nowe szlaki łączące porty bałtyckie z portami ukraińskimi. Ponadto, zmiana dotychczasowej szerokości toru kolejowego na Ukrainie na europejski, w ramach korytarza TEN-T, zwiększy jego przepustowość.

Oprócz zapewniania infrastruktury transportowej musimy skupić się na wspieraniu przedsiębiorstw reprezentujących wszystkie gałęzie transportu stojących obecnie przed wyzwaniem geopolitycznymi. Skutkuje to niestabilnością gospodarczą, niedoborami odpowiedniego taboru kolejowego i innego sprzętu, co utrudnia skuteczne zaspokajanie pilnych potrzeb.

Zauważamy, że odporna infrastruktura, poprawa połączeń i odbudowa ukraińskiego transportu zniszczonych przez rosyjskiego agresora, a także połączenie infrastruktury Ukrainy z państwami sąsiednimi i innymi państwami świata wymaga stabilnego poziomu finansowania i dofinansowania ze strony instytucji międzynarodowych. Tylko w ten sposób osiągniemy długoterminową zdolność połączenia Ukrainy z gospodarką światową, torując drogę do szybkiej odbudowy zamożnej i demokratycznej Ukrainy z korzyścią dla społeczności międzynarodowej.

Liczymy na ciągłe zaangażowanie ITF i jego państw członkowskich w odbudowę ukraińskiej infrastruktury i poprawę jej globalnej łączności.

Wzywamy ITF do wykorzystania swojej specjalistycznej wiedzy i doświadczenia analitycznego, do kontynuowania pogłębionej i kompleksowej analizy w celu określenia najbardziej wydajnych i skutecznych sposobów odbudowy systemów transportowych Ukrainy oraz przywrócenia skomunikowania transportowego. Taka analiza będzie stanowiła solidną podstawę do dalszych prac i dyskusji w ramach ITF oraz ułatwi kolejne działania, tworząc synergii pomiędzy czynnościami podejmowanymi na różnych poziomach.

Sporządzono w Rzeszowie-Jasionce, w Polsce, w dniu 30 marca 2023 roku.